مەگەر بۆرجوازی کۆمونیستخوازە، تاکو "کۆمونیزم"ی هەبێت و بۆ خۆجیاکردنەوە ئاوەڵناوی " کرێکار و پڕۆلیتاریا" پێویست بێت؟

هەژێن
٢٨ی جولای ٢٠١٨

بەشی یەکەم

خوێنەری هێژا، ئەوەی لەنێو ئەم سەرنجدانە ڕەخنەییە لەسەر ڕاگەیاندنی "ڕێکخراوی ئەڵتەرنەتیڤی کۆمۆنیستی له عێڕاق" دەیخوێننەوە، هەوڵێکە بۆ وروژاندنی پرسە)بەرد-لەسەر-دانراوەکانی(نزیکەی سێ دەهە ڕابوردوو، کە بەداخەوە بێدەنگەکردنی زۆرێك لە چالاکانی دوا دەهەی سەدەی ڕابوردوو لە بەرانبەر ئەو پرسانە، بووە بە زەمینەخۆشکەری گاڵتەجاریییەکانی ئێستا، هەڵبەتە سەرنجداندنەکەی من بە پێشینە و ئەزموونی کەسیی و خوێندنەوە و ناسینی خۆم پشتئەستوورە.

پێش ئەوەی کەسێك بپرسێت: ململانێ و کەرتبوونی "پارتییە ڕابەرەکان" و قەیرانی "کۆمونیزمی کرێکاری" بە تۆ چی؟ باشترە ئەوە ڕۆشنبکەمەوە، تاکو ئەو پرسیارە نەبێتە بەلاڕێدەبەری سەرنجی خوێنەر. ساڵی ٢٠٠٨ هاوڕێیەک بە منی گوت "هاوڕێ هەژێن ڕەخنەی تۆ زۆر وردەکارە و شێوازت سەرنجڕاکێشە، بۆچی ڕەخنەیەکی چڕ و پڕ لە ڕەوتی "کۆمونیزمی حیکمەتی" ناگریت؟" …. گوتم هاوڕێ، "کۆمونیزمی کرێکاری" ڕوداوی زووتێپەڕە و تەمەنی لە تەمەنی پاسۆک کورتتر دەبێت. من هەرگیز "گوللەی بەزەیی" بە ئەو ڕەوتەوە نانێم، چونکە خۆتوانەوەی پەشمەکیانەی خۆی زۆر کاراتر و بە ئەزموونتر دەبێت. ئێستا ئیدی کاتی پاککردنەوەی شوێنەواری پەشمەکە تواوەکەیە.

هەر ئاوا پێش ئەوەی بچمە بکەومە شرۆڤەکردنی دەستەواژە ناکۆک و پارادکسەکانی نێو ڕاگەیاندنەکە، پێویستە ئەوە بڵێم، کە لە چێشتی

فەقێ و دوکانی چەرچی دەچێت، مەگەر ڕاگەیێنەرانی بزانن، کە خۆیان خوازیاری چین؛ شۆڕشی کۆمەڵایەتی یان هەڵپەی دەسەڵات و مرخگرتن لە دەوڵەتمەندی؛ کۆمەڵی کۆمونیستی یان سیستەمی تاکپارتیی دەستەبژێران؛ سیستەمی خۆبەرێوەبەریی سۆڤیەتی [ئەنجوومەنی] یان فەرمانداریی وردەبۆرجوازی لەژێر دێوجامەی کرێکاران؛ کرێکاران شۆڕشگێڕن یان ڕۆبۆتی دەستی "ڕابەرانی پارتیيبازی"؟ ئەهریمەنی ئازادیخواز، فریای لایەنگرانی خۆشباوەڕ بکەوە و نەهێڵیت ئەو جارەش ڕەدووی کڵاوی بابردوو بکەونەوە!

"ڕێکخراوی ئەڵتەرنەتیڤی کۆمۆنیستی له عێڕاق"

ناوی ڕێکخراوەکە لە چەند بارەوە سەرنجڕاکێشە:

"ئەڵتەرناتیڤی کۆمۆنیستی"

وەک ناوە باوەکانی دیکەی ڕەوتی بڕوابوون بە پارتییایەتی و "پارتیی ڕابەر" و پێکهاتەی ئایدیۆلۆجیی لەوانە "دەنگی کۆمونیزم" ، "ئاڵای کۆمونیزم"، ئاڵای شۆڕش"، "ئاڵای ئازادی"، ڕەتکەرەوەی هەموو دەنگێکی دەرەوەی خۆیەتی و خۆی بە بنەچە و ڕەسەن و درووست و ڕەوا دەبینێت و ئەوانی دیکە نابنەچەیی و ناڕەسەن و نادرووست و ناڕەوا دەبینێت، هەر بەو جۆرەی کە لە خاڵی (۱۲.) تەوەرەی " بەرنامەی کاری …. – دەستپێکە گشتیەکان " و خاڵی (۹.) لە " تەوەرە سەرەکیەکانی بەرنامەی کاری ….." بە ئاشکرا ئاماژەدراوە.

" لە عیراق "

ئاماژەیە بۆ ئاراستەی بان-وڵاتیی و بان-"نەتەوەیی" و جیهانی بیرکردنەوە و چالاکیکردنی کەسێک یان گرووپ و ڕێکخراوێک لە هەر شوێنێك نیشتەجێبێت. من نازانم داڕێژەرانی ئەو ڕاگەیاندنە چەندە تێگ□یشتنیان لەو ئاماژەیە هەیە، بەڵام دڵنیام لە پاگەندەیەکی ڕامیاریی و ئایدیۆلۆجی بەولاوەتر نییە. چونکە بە کردەوە تەواوی تەمەنی ئەوان وەک چالاکانی ڕەوتی "کۆمونیزمی کرێکاری" لە وڵاتانی دەرەوەی عیراق ئەوەی سەلماندووە، کە ئەوان زۆر لە کەسانی خۆ بە "کورد" و "عەرەب" و "ئێراقی"-زان ناسیونالیستترن و هەمیشە "کرێکاران و سۆشیالیستەکانی جیهان" بۆ پشتیوانی لە خۆیان و بەرنامە عیراقی و کوردستانییەکەی خۆیان بانگەوازدەکەن، بەڵام بۆ جارێکیش بەشداریکردنی (ناڕەزایەتی و تێکۆشانی شوێنی ژیان و کارکردنی خۆیان) لە دەرەوەی عیراق بە ئەرکی خۆیان نازانن. ئەوەش

بەجگە لە هۆکاری بۆچـــوونیی، کەمێـــك هۆکـــاری دیکەی هەیە؛ دابڕاومانەوە و داخراویی لەنێو "جالیەی عیراقی" و تێکەڵنەبوون بە دانیشتووانی کۆمەڵی پەنادەر، ناکرێکاربوون و کاری لابەلایی و …تد

کۆتـایی بەهـاری ١٩٩٣ کاتێك پڕۆژەنـامەی (مەنسـووری حیکمەت) بۆ درووسـتکردنی "پـارتیی کۆمونیسـتی کرێکـاریی عیـراق" بە مـن وەک ئەندامی ڕێکخراوی "ڕەوتی کۆمونیست" گەییشت، هەم لەنێو وەڵامەکانی ئەو و هەم لەنێو وازنامەیەکی هەژدە لاپەڕەیی بۆ نێوەندیی "ڕەوتی کۆمونیست"، ئەو پرسیارەم وروژاند : ئەی بۆچی لەجیاتی (حککع یان حککک) "پارتیی کۆمونیستی جیهانی"* و "لە عیراق" نەیەت؟ ئەو کات پرسیارەکەی من نەبووە سەرنجڕاکێشی خوێنەرانی وەڵام و وازنامەکەی مـن و هەر ئـاوا ئەو هاوڕێیـانەش[کە لە ناوچەکـانی هەرامـان و شارەزوور و سلێمانی و هەولێر و ڕانیە و …تد لەتەکیان کۆبوومەوە]، تـاکو هۆکـاری بەشـدارینەکردن و نەچـوونی خۆم بۆ نێـو " پـارتیی کۆمونیستی کرێکاریی عیراق" بۆ ئەوان بخەمەڕوو، کە ئەو کات (ساڵی ١٩٩٣) بڕوابـوون بـوو بە (ڕێکخراوێـکی جیهـانیی) بنکە لە هەمـوو گۆشەکانی جیهان بۆچوون و پێگەییشتنی من بوو. بەداخەوە ئەو کات هەمووان سەرقاڵی خۆساخکردنەوە بوون لەنێوان "پارتیی کۆمونیستی کرێکاریی عیراق" یان "پارتیی کۆمونیستی کرێکاریی کوردستان"، کە یەکێك بوو لە پرسیارەکانی مەنسووری حیکمەت. ئەوان نەیاندەزانی کە "عیراق"یی-بوون بە هەمان ڕادەی "کوردستان"یی-بوون ناسیونالیستییە و هیچی لە عیراقی-چیەتییەکەی (حشع) و کوردستانیی-چیەتییەکەی (ک[illegible]ک) کەمتـر و زیـاتر نییە. بەڕاسـتی ئەوەی کە پـاش چـارەکە سەدەیەک (بیست و پێنج ساڵ) تازە بە تازە ئەو پرسە هۆش و ئاوەزی "ڕابەرانـی پرۆلیتاریـا"ی ختـووکەداوە، شایسـتەی هەلهەلە و چەپڵەڕێزانە.

ناوی ڕێکخراوەکە لە باری ڕێزمانییەوە: هەر ئاوا کە بیست و پێنج ساڵە "ڕابەرانی پرۆلیتاریا" بۆ درووستی ناوی پارتییەکەی خۆیان بە زمانی سەرانی "کوردی" نازانن، ئەو جارەش لەسەر کێش و سەروای هەمـان "تـاس و حەمـام" نـاوی ڕێکخـراوە ساواکەی خۆیـان بە هەڵە نووسیوە؛ "حزبی کۆمونیستی کرێکاریی عێراق / کوردستان"، "ڕێکخراوی ئەنتەرنەتیقی کۆمونیستیی له عێڕاق" نەک "حزبی کۆمونیستی کرێکاری عێـراق / کوردسـتان" و "ڕێکخـراوی ئەنتەرنەتیقـی کۆمونیسـتی لـە عێڕاق".

یەکەم، بەداخەوە پـاش دوو دەهە بەردەوام داچڵەکانـدنی سـەران و ئەندامانی ئەو ڕەوتە لەلایەن منەوە، کە (کۆمونیزم و کۆمونیست) نەک

“کۆمۆنیزم و کۆمۆنیست”، دووەم، داڕێژەرانی ئەو ناوانە ئەوەندە زمان-کڵۆڵن، کە جیاوازی نێوان [ناو] و [ئاوەڵناو] نازانن و نازانن کە واژەی (کرێکاریی) ل□ نێو “حزبی کۆمونیستی کرێکاریی عێراق / کوردستان” و (کۆمونیستیی) ل□ نێو “ڕێکخراوی ئەڵتەرنەتیڤی کۆمونیستیی له عێڕاق” [ئاوەڵناو]ن نەک [ناو]. لەبەرئەوە بە دوو (یی) دەنووسرێن و ئاماژەی تایبەتمەندیی ناوەکەی پێش خۆیانن و (ی) دووەم گێڕانەوەی ئاوەڵناوەکەیە بۆ ناوەکەی پێش خۆی نەک بۆ پاشگری (عیراق). بە واتایەکی دیکە ئاماژەن بۆ جۆریی پارتییەکە، نەک نیشاندانی جوگرافیای چالاکی پارتییەکە! هەر ئاوا لە باری ڕێنووس و ڕێزمان سەراپای ڕاگەیاندنەکە تژییە لە هەڵە و هەزار بارەکردنەوەی هەڵە و نەزانییەکانی بیست و پێنج ساڵی ڕابوردوو. لێرەدا من لە هەڵەبژێریی ڕاگەیاندنەکە خۆم لادەدەم، چونکە کاتی ئەنجامدانی ئەو ئەرکە نییە و ڕاستکردنەوەی هەڵە ڕێزمانیی و ڕێنووسییەکان بۆ کەسانی ڕامیار، وەک ژماردنی گوێزە، تەنیا سەرەئێشە بۆ نووسەری دەمێنێتەوە.

لێرەدا بەم ئاماژەیە کۆتایی بە بەشی ڕێزمانیی ڕەخنەکەم دەهێنم؛ نووسینی ناوی پارتییەک یان پڕۆژەیەک ل□ نێوان جووت-کەوانەی گێڕانەوە “ڕێکخراوی ئەڵتەرنەتیڤی کۆمۆنیستی له عێڕاق”، ئاماژەیە بۆ دوو شت: یان گواستنەوە وەک ڕۆژنامەنووسێک و گەیاندنی هەواڵێك لەبارەی دەرەوەی خود، یان گواستنەوەی بۆچوون و ئاماژەیەک، کە گوێزەرەوە بە درووستی نازانێت و گومانی هەیە. وەک دەزانین داڕێژەرانی ئەو ڕاگەیاندنە وەک هەواڵنێر و ڕۆنامەنووسێک بەو کارە هەڵنەستاون، هەر ئاواش وەک توانج و گومان بەرانبەر بە ڕاستگۆیی خۆیان بەکاریان□بردووە، ئەوەی دەمێنێتەوە، کڵۆڵییە لە زاینینی هونەر و بنەماکانی نووسین، کە هەر هیمایەک بۆ مەبەستێکی دیاریکراو دانراوە، هەر ئاوا کە بە گوێچکە نان ناخورێت و بە چاو هەناسە نادرێت!

” وەك ڕەوتێك بەرەو پێکھێنانی حزبێکی سیاسی کۆمۆنیستی پرۆلیتاری تاکو بەستنی کۆنگرەی دامەزرێنەری حزب لە داھاتویەکی نزیکدا.”

ئەوەی پاش بیست و پێنج ساڵ لە هەبوونی ” پارتیی کۆمونیستی کرێکاریی عیراق” و فریودانی خەڵک بە هەمان پاگەندەکانی ئێستای هەوڵی درووستکردنی پارتیی□کەی دیکە و جیابوونەوە و دەرکردنی دەرزەنێک پارتیی□کەی دیکە ل□ نێو پارتیی دایک، تازە بە تازە “ڕابەران”ی “پارتیی ڕابەر” دێن و واژەی “پڕۆلیتاری” دەخەنە شوێن

واژەی "کرێکاریی"، هەڵبەتە بۆ بە ڕۆشنکردنەوەی هەکارەکەی؛ ئایا ئەو دوو چەمکە هاوواتای یەکدین؛ ئەگەر ئاوایە، بۆچی واژە باوەکە بەکارنەبراوە؛ ئەگەر جیاوازن، جیاوازییەکەیان چییە؛ ئایا بە خۆجیاکردنەوەیە لە پارتیی دایک؛ یان نائومێدبوونە لە ڕەوتە ڕامیارییەکە "کۆمونیزمی کرێکاریی" ؟ ئەگەر دابڕانە لە نەریتی چەنیەتی درووستبوون و کارکردنی پارتیی دایک، ئەی بۆچی لاسایی هەمان شێواز و ڕاگەیاندنی ئەو و باقی جیابووەکانی ئەو دەکەنەوە؟ ئایا ئەوە لاساییکردنەوەی خشکەییانەی ڕاگەیاندنی "بزووتنەوەی بنیاتنانی حزبی کۆمونیستیی عیراق" نییە؟ ئەگەر درووستکردن و سەرهەڵدانی پارتییەک پڕۆژەیەک و زەمینەسازی خۆیی و بابەتیی دەخوازێت، چۆن دەتوانن بەبێ سەرزەمینەوە و گومان ڕابگەیەنن " تاکو بەستنی کۆنگرەی دامەزرێنەری حزب لە داهاتویەکی نزیکدا." ؟ ئەگەر ئەوان لەوە دەنیان، کە بەو زووانە کۆنگرەی دامەزرێنەری پارتییە ئایدیالەکە دەبەسترێت، ئیدی بۆچی ئەو فێڵە لە خەڵک و خوێنەر دەکەن و ئەو پەچاوپەچییە درووستدەکەن؛ ئەوان کە بەو ڕاگەیاندنە مژدەی دەبەخشن و لە نزیکی کۆنگرەکەشی دەنیان، هەر ئاوا بیست و پێنج ساڵ لەمەوپێش لەنێو پڕۆژەنامەکەی مەنسووری حیکمەت هاتبوو؛ بەزوویی بەستنی کۆنگرەی دامەزرێنەر یەکلاییکرابووەوە و مژدەدرابوو، ئیدی بۆچی بەبێ پەچاوپەچ و پەردە پارتییەکەکەی خۆیا ڕاناگەیین. ئەوەی لە بیست و پێنج ساڵی ڕابوردوو ڕەخنەگرانە ڕاگەیاندنەکانی ڕەوتی "کۆمونیزمی کرێکاریی" خوێندبێتەوە ئاگاداری جیابوونەوە و دەرکردنەکانی نێو پارتییەکانی ئەو ڕەوتە ببێت، ئەوا ئەوەش دەزانێت، ئەوە هەمان فێڵی بیست و پێنج ساڵی پێشترە و تەنانەت خۆشیان لەوە دەنیان کە گوێگر و خوێنەریان نابێت و لە پارتیی دایک مایەپووچتر دەبن. چونکە سرووشتی پارتییایەتی و بەتایبەت ڕەوتی "کۆمونیزمی کرێکاریی" ئاوایە، کە هیچ کات دوو کەس ناکات بە سێ کەس، بەڵکو هەردەم سێ کەس بە دوو کەس و یەک کەس دەکات؛ جیابوونەوە و دەرکردنی دەرزەنێک پارتیی و فراکسیۆن و ڕەوت لەنێو هەر دوو پارتیی "کومونیزمی کرێکاریی عیراق و ئێران" باشترین بەڵگەیە.

لەبەرئەوە جیابوونەوە و درووستکردنی پارتییەکی دیکە و خولاندنەوەی ئەندامان و لایەنگرانی خۆشباوەڕ لەنێو بازنەی پارتییایەتی، سەرەنجامەکەی هەمان سەرەنجامی "جیابوونەوە و گەڕانخوازیی و ڕیفۆرمەکە"ی نەوشیروان موستەفا دەبێت. هەڵبەتە بۆ کەسانی "خۆ بەرابەر-زان" و خەڵک بە گێل-زان" ئاساییە، چونکە کەسانی ناوبانگخواز بێجگە لە ڕامیارییکردن هیچی دیکە نازانن و هەموو ناکۆکیی و ململانێ و جەنگەکانیان لەپێناو ناوبانگ و دەسەڵات و

مشەخۆریی دەستەبژێرییە.

” دەستپێکە گشتیەکان – بەرنامەی کاری سیاسیمان ”

خاڵی یەکەم تاکو خاڵی پانزەهەم، فرەتر لێکدانەوەی ئایدیۆلۆجیی بار و دۆخی عیراق دەبن، تاکو بنەماکانی کار. خوێنەری وریا دەتوانێت سەرنجی دەستەپاچەیی داڕێژەرانی ئەو ڕاگەیاندنە بدات، کە تەنانەت توانای دیتنی جیاوازی بنەماکانی کار و لێکدانەوەی بار و دۆخیان نەبووە. وەک چێشتی فەقێ هەر کەسێ و لێرە و لەوێ چەند دەستەواژەیەکی هێناون و لەناو ڕاگەیاندنەکەی ئاخنیون. هەڵبەتە ئەوەش بەڵام ڕاگەیاندنەکە نمایانی هەژموونی ڕەوتە ڕادیکاڵەکانە [لە کۆمونیست بگرە تاکو ئەنارشیست] لەسەر داڕێژەرانی ڕاگەیاندنەکە؛ بۆ نموونە گەڕانەوە بۆ سەر مارکس و بەخشکەیی خۆدەربازکردن لە سایەی حیکمەتیزم و تەنانەت لێنین’یش وەک هەژموونی کۆمونیستە جیهانییەکان، ئاماژەدان بە شۆڕشی کۆمەڵایەتی و خۆبەڕێوەبەریی وەک هەژموونی ئەنارشیستەکان …تد. سەرباری ئەوەش هێشتا ڕووگیریی و هەژموونی حیکمەتیزم’یش بەدیدەکرێت. ئەوەش شتێکی ئاساییە، چونکە باڵ و فراکسیۆنە جیاوەبوو و دەرکراوەکانی پێشتری نێو پارتیی دایکیش ساڵی ١٩٩٦-٢٠٠٠ بە هەمان شێوە سەرەتا نەیاندەتوانی ئەوە ڕابگەیەنن، کە (تێزەکانی حیکمەتیزم) نەزۆک دەرچوون و تەنیا بۆ پارچە پارچەکردن و پرش و بڵاوەکردنی بزووتنەوەکان بەکەڵک دێن.

“1. ئامانجی ڕاستەوخۆو هەرئێستای خەباتگێڕان، نوێنەرانی چینی کرێکار وبێبەشان وبەزۆر هەژارکراوان ئەمڕۆ لەعێراقدا ئاڵوگۆڕی سیاسیە ، ئاڵوگۆڕی بەڕێوەبردنی کۆمەڵگا ودەسەڵاتی سیاسیە ، بەڵام ئەوکارە ڕونادات بەبێ گۆڕینی دەسەڵاتی چینی باڵادەست.”

” ئاڵوگۆڕی سیاسی ” چییە؛ئەی چ ئاڵوگۆڕێکی ئابووریی و کۆمەڵایەتی بۆ چین و توێژە پڕۆلیتێرەکان بەدیدەهێنێت؟ ئایا خەڵکی عیراق تێر و تەسەلە و هیچ ناڕەزایەتیی و داخوازیی ئابووریی نییە و تەنیا گرفتی ئەو گۆڕینی سەروەرێکە بۆ سەروەرێکی دیکە؛ ئەی جیاوازی سەروەریی سەروەرانی ئێستا و سەروەریی “ڕابەرانی پارتیی ڕابەر” چییە، بێجگە لە نەگۆڕینی و چل مەنی باری سەرشانی چەوساویان؟

چینی دەسەڵاتدار چۆن دەگۆڕدرێت؟ ئەگەر بڕیاربێت گۆڕانە خوازراوەکە جێگۆڕکێی دەسەڵاتخوازان بێت، جیاوازی دەسەڵاتدارانی

“ماركسیست-كۆمونیست” و دەسەڵاتدارانی ” عەشایر و قەومی و دینی”
چییە؟ ئەو جێگۆڕكێیە لە بندەستیی زۆرینەی كۆمەڵ چی دەگۆڕێت،
جیاوازی چییە سەروەر چەپ یان ڕاست، كۆنەپارێز یان سێكیولاریست
بێت؟

بەبێ گۆڕینی بنەماكانی سیستەمی ئابووریی، چۆن سیستەمی
ب□□□و ب□ردن دەگۆڕدرێت و چۆن هەژموونی داراكان ل□ نێود□ بردرێت؟
بەبێ ئامادەیی كولتووریی و كۆمەڵایەتیی ئەندامانی كۆمەڵ بۆ
گۆڕینی سیستەمی ئابووریی، چۆن سیستەمی ئابووریی دەگۆڕدرێت؟ بەبێ
لەنێوبردنی دەزگە و پێكهاتە پارێزەرەكان [سیستەمی دەوڵەتی و
فەرمانداریی و پارتیایەتی] چۆن سیستەمی ئابووریی مشەخۆرانی
لەنێود□ بردرێت و چۆن گۆڕانی شۆڕشگێڕانی كۆمەڵایەتیی ڕودەدات؟

“بهڵام ئهوكاره ڕونادات بهبێ گۆڕینی دهسهڵاتی چینی باڵادهست.” …

ئایا گۆڕینی چینی سەروەر بە چینێك یان ڕاستر بڵێین بە سەروەریی
دەستەبژێری “خۆ بە ڕابەر-زان” چی لە پرسی چینایەتی كۆمەڵ و
چەوسانەوە دەگۆڕێت؛ ئایا ئەزموونی هەفتا ساڵەی ڕوسیەی بۆلش□فیكی
و بلۆك و هاوپەیمانی وارشۆ بۆ تێگ□یشتن لە “هەمان تاس و
حەمام”بوون بەس نییە، كە بە كردەوە ئەوەی نیشاندا، “پارتیی و
فەرمانداریی و دەوڵەتی ڕابەر” جێگەی چینی بۆرجوازی دەگرنەوە و
سەراپای كۆمەڵ دەبێتەوە بە پڕۆلیتاریا [چین و توێژە نەدار و
كرێگرتە و بێدەسەڵاتەكان]؛ یان كاسپییە ڕامیارییەكەی “خۆ بە
ڕابەر-زان” ئەو خۆگێلكردن و نادیدەگرتنە دەخوازێت، چونكە
تێگ□یشتنی خەڵكی چەوساوە [پڕۆلیتێرەكان] لە كڕۆكی پرسەكان و
كەتواری ڕوداوەكانی یەك سەدەی ڕابوردوو بۆ پەزەكانی
دەسەڵاتخوازیی ئەوان زیانی دەبێت؟

” 2. چینی باڵادهست لهعێڕاق ، ….تد “

ئەی ئەگەر ناوازەی مێژوویی ڕوبدات و سبەی پارتییە مژدەدراوەكەی
نێو ئەو ڕاگەیاندنە بەدەسەڵات بگات، جیاوازی ڕێكخستنی سیستەمی
ئابووریی و پێكهاتەكانی “دەوڵەتە پڕۆلیتێرییەكە” و دەزگەكانی
لەتەك ئەوەی ئێستای عێراق هەیە یان سەردەمی لێنین تاكو گۆڕباچ□ف
هەبوو، چی دەبێت؛ ئایا هیچ سیستەمێكی ڕامیاریی بەبێ سیستەمی
ئابووریی [بنەمای ئابووریی] بوونی هەیە؛ دەكرێت ئێمەی خوێنەر
بزانین، بنەمای ئاڵوگۆڕ و سیستەمە ڕامیارییەكەی پارتیی مژدەدراو
چییە و لەسەر چ بنەمایەك ئێمەی نەزان بە بەڵێنی سەرخەرمانی “خۆ

بە ڕابەر-زانایان" بڕوابکەین؟ چ مسۆگەری□ک هەیە، کە دەسەڵات و سیستەم و ڕامیاری (سوور) لە دەسەڵات و سیستەم و ڕامیاری (مۆر و قاوەیی) جیاواز بێت، ئهەر ئاوا کە ئەزموونی ڕوسیە نیشانیدا؟

" 3. کۆمهڵگا لەعێڕاقدا کۆمهڵگایەکی سەرمایەداریە ، ...... بە بێ ئەوەی خاڵی دەستپێك لە ڕەخنەی عەمەلی پەیوەندیەکانی سەرمایە و□□ی سەرەکی چینی کرێکار لە دەستنیشان کردنی چارەنوسی سیاسی و ئابوری وکۆمهڵایەتی کۆمهڵگا دەستپێنەکات . "

ئەگەر چینی کرێکار وەک چەوساوەترین توێژی پڕۆلیتێریی لەنێو پارادۆکسەکانی پارتییایەتی چەپ دەربکێشین، بەدڵنیاییەوە بەشی هوشیاری ئەو چینە ڕۆڵێکی بنەڕەتیی و چارەنووسازی هەیە، کە هوشیارییــەکەی وەک هوشیاریی هەر تاک و توێژ و چینێکی دیکە، زادەی پێگەی خۆیەتی لەنێو پێکهاتەی سیستەمی کۆمەڵایەتیی و تێکۆشانی ئابووریی و ڕەنگدانەوەی ئەزموونەکانی تێکۆشان و ململانێی هەر ڕۆژەی خۆیەتی دژی داگیرکەرانی هۆش و کار و زەمین و سامانی کۆمەڵایەتیی و بەڕێو□ بەردنی کۆمەڵ. دەرککردنی ئەو ڕۆڵە چارەنووسسازەی پڕۆلیتێرەکان [هەڵبەت ئەگەر هوشیار و شۆڕشخواز بن] لەلایەن ڕامیاران بەگشتی و دەسەڵاتخوازانی وردەبۆرجواز بەتایبەتی، لە ڕاپەڕینی گەورەی فەرەنسە تاکو ئێستا بە چەند ڕوخساری جیاواز خۆی نیشانداوە؛ هەر لە سۆشیال دێمۆکراسی تاکو لێنینیستەکان و حیکمەتیستەکانی ئەم سەردەمە، بۆ ئەو مەبەستە لەپێناو قۆستنەوەی خۆشباوەڕیی پڕۆلیتێرە ناهوشیارەکان هەوڵدراوە و تاکو ڕادەیەکی زۆریش ئەو ڕەوت و ئاراستانە توانیوویانە تێکۆشان و هەوڵی پڕۆلیتێرە ناڕازییە ناهوشیار و خۆشباوەڕەکان بخەنە خزمەتی مانەوەی سەروەریی چینایەتی بە جێگۆڕکێپێکردنی لەنێوان چەپ و ڕاستی دەسەڵاتخوازان بە دەیان ناو و ڕوخساری جیاوازەوە. بەڵام هەر هەموو ئەو ڕەوتە دەسەڵاتخوازان□ی ز□ر دێوجامەی کۆمونیزم یەک کڕۆکی ئایدیۆلۆجیی پڕ پارادۆکسی هاوبەشیان هەبووە و هەیە، کە لەنێو ئەو چەند پاگەندە هەڵخەڵ□ تێنەرانە خۆی بەرجەستەدەکات: " کرێکاران شۆڕشگێڕترین چینی چەوساوەن و ڕۆڵی سەرەکی و چارەنووسسازیان هەیە، بەڵام بۆ ڕێکخستن و تێکۆشان و شۆڕش، پێویستیان بە ڕابەریی کۆمونیستەکان هەیە، چونکە ئەوان بەشی هوشیار و پێشڕەوی کۆمەڵن"
ئەوە پوختەی بۆچوونی پارتییچییەکانە لەبارەی چینی کرێکار و هوشیاری شۆڕشگێڕانە و شۆڕش. بە شێوەیەک لە شێوەکان لەنێو گوتار و بۆچوونی هەموویان ئامادیی هەیە. دەکرێت ڕواڵەتی داڕشتن و

دەربڕینەکانیان جیاواز بێت، بەڵام کەڵکی هەموویان یەک شتە؛ کرێکاران لەناو شۆڕش ڕۆڵی چارەنووسسازیان هەیە، بەڵام بەخۆیان دەبەنگن و پێویستیان بە پێشڕەوی وردە بۆرجوازی هەیە. ئەو پارادۆکسە لەناو بەچوونی بابەفیستەکان و بلانکییەکان و سۆشیال-دیمۆکراتەکان و مارکسیستەکان تاکو چەپە حیکمەتیستەکانی ئەم ڕۆژگارە ئامادەیی هەیە و تەنانەت ئەم ڕۆژگارە لە سایەی ئیدئۆلۆگەکان واوەتر لە بەچوونەکەی کاوتسکی ڕۆیشتووە.

” 4. وەڵامدانەوە بە قەیرانی هەر ئێستای کۆمەڵگا و …. بەبێ شۆڕشی کۆمەڵایەتی چینی کرێکار …. ”

مەبەست لە “شۆڕشی کۆمەڵایەتیی” چییە؟ ئەگەر شۆڕشی کۆمەڵایەتیی چینی کرێکار بنەمایە، ئیدی پێداویستی و پاساوی هەوڵدان بۆ دروستکردنی “پارتیی ڕابەرەکان” چییە، کە ئامرازێکی ڕامیاریین بۆ بەدەستهێنانی دەسەڵاتی ڕامیاریی؟

بۆ هەر خوێنەرێکی وردبین و ئاگاداری پێشینە و سەرڕاپای بەچوونەکانی ڕەوتی “کۆمونیزمی کرێکاریی” ئەوە ڕوونە کە چەمکی (شۆڕشی کۆمەڵایەتی) لەناو ئەدەبیاتی ئەو ڕەوتە نامۆیە و ئەوان لە سەرهەڵدانەوە تاکو ئێستا لەسەر هەڵپەی دەسەڵات و گۆڕینی دەسەڵاتی ئێستا بۆ دەسەڵاتی خۆیان، هەڵبەتە لەژێر دەوجامەی “کرێکاران”، پێداگرییەکەن و تەنانەت بۆ کردەوەش هەر بزووتنەوە و ڕەوتێکی جەماوەریی و کۆمەڵایەتیی سەرەڕیهەڵدابێت یان بۆ کۆوەکردنی هەوڵدراوە [یەکێتی بێکاران و یەکێتییە کرێکارییەکان و …تد لە هەرێمی “کوردستان”]، یان بۆ دژایەتیکردنی هەوڵدراوە، وەک دژایەتیکردنی بزووتنەوە و ڕەوتە کۆمەڵایەتییەکانی ژینگەپارێز و ئاشتەوایی کۆمەڵایەتیی و لێبوردنی سزادراوان بە سێدارە و دایکی ئاشتی و ..تد نەو ئێران . ئەوان ئاگایانە دژایەتی بزووتنەوە کۆمەڵایەتییەکان دەکەن، چونکە پەرەسەندنی بزووتنەوە و شۆڕشی کۆمەڵایەتی، واتە چەقبوونی بازاری ڕامیاریی پارتییبازان.

وەک پێشتر ئاماژەمداوە، خاڵەکانی دواتر تەنیا لێکدانەوەی ئایدیۆلۆجیی و پێوانەی کۆتواری کۆمەڵەن بەگوێرەی حەزی ئایدیۆلۆجیی و کلێشەسازیی ئایدیۆلۆجیی نووسەرانی ڕاگەیاندنەکە. لەبەرئەوە، تەنیا سەرنجدەخەمە سەر چەند دەستەواژەیەک لەناو ئەو خاڵانە و لێکدانەوەکان بۆ مشتومڕی نێوان پارتییچیان خۆیان دەسپێرم:

“7. …… بۆتە هۆی بەرپابونی خەباتی ئابوری کرێکاری بەردەوام وناڕەزایەتی جەماوەری ……، کە ئەمە خۆی دەبێتە زەمینەیەك بۆ هەر

ڕاپەڕینێکی شۆڕشگێڕانەی جەماوەری بۆ کۆتایهێنان بەم بارودۆخەی ئێستا وکۆتایهێنان بەم دەسەڵاتە فەرمانڕەوایە . …. جیاکردنەوەی ڕیزی ناڕەزایەتیەکان وخەباتە کرێکاری وجەماوەریەکان لە ئامانج وئەجینداو ئاسۆی هێزو ڕەوتە بورژازیی کۆنەپەرستە دینی وتایفی وعەشایری وقەومی وڕیفۆرمیستە جۆراو جۆرەکان وسیاسەتە عەمەلیاکانیان، بەشێکە لە بەجێهێنانی ئەم پێشڕەویە بەرەو سەرهەڵدانی بارودۆخێك وقەیرانێکی شۆڕشگێڕانە لەسەر ئاستی کۆمەڵگا.”

پێشینان گوتوویانە “کورد بدوێنە و شیکاریی خۆی دەکات”. بەڕاستی ئەو پەندە لەبارەی سەرانی “پارتیی ڕابەرەکان” بەگشتی و ڕەوتی “کۆمونیزمی کرێکاریی” بەتایبەتی تەواو درووست و گونجاوە. ئەوەی کەڵکی دەسەڵاتخوازیی، کە لەبەر نەزۆکیی تێزەکانی خۆی ئاوازەخوازی برسیبوونی خەڵکە، تاکو زەمینەی بۆ دەسەڵاتگەیشتنی خۆی مسۆگەربکات. هەڵبەتە ئەوە ڕاستییەکی تێدا هەیە، کە پڕۆلیتەرە ناهوشیار و خۆشباوەڕ و نائومێدەکان لە سەردەمە تەنگەژییەکان بە لێشاو لە ڕەوتە ڕاست و چەپەکان ڕوودەکەن. بەڵام هەرگیز ئاراستە و خواستێکی شۆڕشگێڕانەیان نییە، چونکە برسییەتی و بێکاری و ئاوارەیی و ناچاریی و نائومێدیی … تد شۆڕشگێڕیی بەرهەمناهێنن، بەڵکو دژە-شۆڕش بەهێزدەکەن، کێبەرکێی نێوان کرێگرتان بەهێزدەکەن، شکانەوەی هۆکاری نەهامەتییەکان بەسەر بەشەکانی دیکەی هاوچین و هاودەردان ڕوودەدات، هەر وەک ئێستا کە لەلایەن پڕۆلیتەرە ناهوشیارەکان پڕۆلیتەرە کۆچەرەکان دەکرێن بە هۆکاری نەهامەتییەکانی خۆیان. بەڵام هیچ کام لەو ئەزموونانە بۆ دەسەڵاتخوازان نابنە وانە و ئەوانیش وەک پارتییە ڕاستڕەوەکان لەسەر ئەو ناهوشیارییە سەرمایەگوزارییە دەکەن و دەیکەنە بەردەبازی پەڕێنەوە بەو کۆشکی دەسەڵات و مشەخۆریی.

” ڕاپەڕینێکی شۆڕشگێڕانەی جەماوەری ” کامەیە و “پارتیی ڕابەر” و قسەکەرانی چ پێوەرێک بۆ شۆڕشگێڕیی ڕاپەڕینەکان دەکەنە بنەما؟ مەبەست لە” جیاکردنەوەی ڕیزی ناڕەزایەتیەکان وخەباتە کرێکاری وجەماوەریەکان ” چییە، بە پارتییکردنی بزووتنەوە و ڕێکخستنە جەماوەریی و کۆمەڵایەتییەکان و بەکاربردنیان وەک ڕێکخراوە پاشکۆکانی دەسەڵات و پارتییە “ناسیونالیستەکان”؟ جیاوازییەکان چین، ناو و ناتەرە یان شێوازی ڕێکخستن و تێکۆشان و میکانیزمەکانی تیکۆشان؟

” 8. .... چینی کرێکار دەخالەتی نەکردوە، لە مشت ومڕی سیاسی بەرووی بورژازی، وەك چینێك كە سیاسەتی سەربەخۆی خۆی وبەدیلی سیاسی خۆی هەبێ بۆ کۆمەڵگا. .... لەگەڵ ئەوەشدا کە ناڕەزایەتیە کرێکاریەکان و بزوتنەوە داخوازیە کانیان بەردەوامە ، بەڵام نەیانتوانیوە ڕێڕەوی خۆیان بگۆڕن بە ڕاستای بەدیهێنانی بەرژەوەندیەکانیان “

بەشداریکردنی مشتومڕی ڕامیاریی چییە و لە پێناو چی؟ ڕامیاریی سەربەخۆی چینی کرێکار چییە و ئەڵتەرناتیڤی ڕامیارییەکانی کامانەن، کە دەبوو کرێکاران بیکەن، بەڵام نەیانکردوون؟ ئەی بیست و پێنج ساڵی ڕابوردوو جەنابی “ڕابەرانی فیعلیی” چینی کرێکار لە کوێ بوون و خەریکی چی بوون؟ مەگەر ئەوان ناڵێن “کرێکاران پێویستیان بە پارتییەک هەیە، تاکو ڕابەریی تێکۆشانی ئەوان بکات” و بیانشۆڕشێنێ و ژییان و کار و شۆڕش بۆ ئەوان دیکتە بکات، ئەی بیست و پێنج ساڵە ئەوان لەنێو (حککع) بڕیاردەر و قسەکەر و نەخشەڕێژ نەبوون، بۆ ڕابەریی کرێکارانی “نەزان و دەبەنگ” یان نەکرد؟

یان هۆکارەکە ئەوەیە، کە “ڕابەرانی بلفعلی” کرێکاران ناخوازن هۆکارەکە بیدرکێنن، چونکە بە پێزەکانی “پارتییی ڕابەر” زیانی هەیە و هۆکارەکە ئەوەیە، کە کرێکاران وەک زادەی سرووشتی تێکۆشانی ڕاستەوخۆ و سەربەخۆی خۆیان بەو سەرەنجامە گەیشتوون، کە ڕامیاریی هونەری فریودانی چەوساوانە بۆ مسۆگەرکردنی و پاراستنی سەروەریی ڕامیاران و سەرمایەداران و سیستەمی ڕامیاریی قەفەزی ژییان و ویست و ئازادیی مرۆڤ و تەنانەت بوونەوەرەکانی دیکەیە و دەسەڵاتی ڕامیاریی ئامرازی پاراستنی سەروەریی ئابووریی کەمینەیەکە لەسەر زۆرینەی نەدارکراو و بێدەسەڵاتکراو، ئەوەش خۆبەخۆ واتە دژایەتی خەون و خەیاڵ و ئامانجە دێرینەکانی پڕۆلیتەرە شۆڕشگێڕەکان!

بۆچی کرێکاران وەرای بەردەوامیی بزووتنەوە و ناڕەزایەتییەکانیان، نەیانتوانیوە ڕێڕەوی سەربەخۆی خۆیان بگۆڕن؛ ئەو گرنگییەیان دەرکنەکردووە، دەسەڵات ڕێگربووە یان چەپەکان لە دەهەی نەوەدی سەدەی ڕابوردوو و دەهەی یەکەمی سەدەی بیست بۆ پلانگێڕیی و تاکتیکی جۆراوجۆر، بزووتنەوە و ڕێکخستنە جەماوەریی و کۆمەڵایەتییەکانی کرێکارانیان کۆتکردن و مراندن؟

کرێکاران نەزان و تەمەڵ و ناشۆڕشگێڕن یان چەپی دەسەڵاتخواز بووە بە هۆی دابەشکردنی ڕیزەکانی کرێکاران بەسەر سەکتە

ئایدیۆلۆجییەکانی خۆی و لاوازکردنی بزووتنەوەی ئابووریی و کۆمەڵایەتیی کرێکاران و نائومیدکردنی کرێکاران لە گۆڕینی سیستەمی چینایەتی، بەهۆی شکست و پارچەپارچەبوونی یەک لە دوای یەکی ڕێکخراو و پارتییە "کۆمونیستی" و "کرێکارییەکان"؟

"9 . لاوازی ڕۆڵی ژنان لە ژیانی سیاسیدا کاریگەریەکی گەورەی هەیە لەسەر بەدواوەچونی بزوتنەوەی سۆشیالستی وچەپ بەگشتی ، هەروەها لەسەر بزوتنەوەی ڕزگاری خوازی ژنان بە شێوەیەکی تایبەت. دروشمی بزوتنەوەیەکی سۆشیالیستی بەهێزوتوانا بوونی نیە بێ بزوتنەوەیەکی ڕولەسەری ڕزگاری خوازی ژنان، وە بزوتنەوەیەکی ڕولەسەری ڕزگاری خوازی ژنان بوونی نیە بەبێ بەدەستەوەگرتنی سۆشیالیزم، "

" بەدواوەچونی بزوتنەوەی سۆشیالستی وچەپ بەگشتی ، هەروەها لەسەر بزوتنەوەی ڕزگاری خوازی ژنان بە شێوەیەکی تایبەت " چییە؛ چۆڵبوونی بازاری چەپ و پارتییایەتی یان نائومێدیی ژنان لە ڕزگاری؟ کە بزووتنەوەی ژنانی لاواز و نائومێدکرد، "لاوازی ڕۆڵی ژنان لە ژیانی سیاسی" یان بێ ڕامیارییکردنی بزووتنەوەی کۆمەڵایەتیی و ئابووریی و کولتووریی ژنان؟ کە ڕێکخراوی ژنانی پووکانەوە و لەناوبرد، لاوازیی و نەبوونی حێزی ژنان بۆ چالاکی ڕامیاریی یان بۆ کۆمیتەکردنی ڕێکخراو و بزووتنەوەی ژنانی ئازادیخواز بۆ "پارتیی ڕابەر"، کە داڕێژەرانی ئەو ڕاگەیاندنە قسەکەر و بڕیاردەری یەکەم بوون؟

بە پێچەوانەی پاگەندەی داڕێژەرانی ئەو ڕاگەیاندنە، ئەوەی بۆ کردەوە دەینین و دیتوومانە، شکانی بازاری چەپە وەک هەر هێزێکی ڕامیاریی کە بۆ فریودانی ژنان و ڕامکردنیان هەوڵدەدات. ئەوەش شتێکی ئاساییە و ژنان لە پیاوان هەستەوەرتن و کەمتر بە ڕێبەت دەکرێن. هەر ئاوا لە دەرەوەی دەرزەنە پارتییە جیاوەبووەکانی "کۆمونیزمی کرێکاریی" بزووتنەوەی ژنان بوونی هەیە و بەهێزە و دیاردەی نێو کۆمەڵە و لە ئاستی سەرتاسەریی کۆمەڵە خەریکی ململانەی ڕەوتە کۆنەپەرستەکان و نێرسالارییە!

بەڵام هێشتا ئەو قسەی ئەوان ڕاستییەکی تێدا هەیە، چونکە دەرزەنە پارتییەکانی "کۆمونیزمی کرێکاری" و گشت گرووپ و پارتییە چەپەکان، تەنانەت ئەندامە ژنەکانی خۆشیان لەدەستداون و چیدیکە درووشمە بریقەدار و بەکردەوەکانی چەپ ناتوانن سەرنجڕاکێشی ژنانی ئازادیخواز و سەربەخۆخواز بن.

ئەوی ڕەوتی “کۆمونیزمی کرێکاریی” و دەرزەنە پارتییە جیاوەبووەکانی بناسێت، دەزانێت، کە مەبەستی ئەوان لە ” بزوتنەوەیەکی ڕولەسەری ڕزگاری خوازی ژنان بوونی نیە بەبێ بەدەستەوەگرتنی سۆشیالیزم ” ئەوەیە کە بزووتن□و□ □□کخراوە کۆمەڵایەتیی و ئابوورییەکانی ژنان ببنە کۆمیتەی “پارتیی ڕابەر” و هەرچی ڕاگەیێنەرانی ئەو ڕاگەیاندنە بڕیاریـدەدەن، ئەوان وەک دەروێشێکی ڕامیاری ئەنجامیبدەن.

“10 . …. بەڵام مەرجی بوونی چینی کرێکار بە هێزێکی سیاسی لەکۆمەڵگادا بەندە بە هەڵکشانی خەباتی ئابوری و سیاسی و فکری ئەو چینە بۆ خەباتێکی چینایەتی کرێکاری سۆشیالستی، بۆ خەباتێکی سیاسی چینایەتی کرێکاری بەڕووی چینی بۆرژوازی وحزبەسیاسیەکانیان وبەڕووی دەوڵەت وەك ئامرازی دەسەڵاتی چینی باڵادەست. ….”

ب□ بۆچوونی من و بە گوێرەی ئەزموونی من، مەرجی ڕامیاریی-بوونی کرێکاران و تێکۆشانی کرێکاران، وازهێنانی ئەوانە لە تێکۆشانی ئابووریی و کۆمەڵایەتیی و ڕۆشنگەریی ئەو چینە و ئەندامەکانی. چونکە ئەزموونی تێکۆشانی چین و توێژە پڕۆلیتێرەکان بەگشتی و کرێکاران بەتایبەتی بە کردەوە و سەلماندی مێژوویی ئەوەی نیشانداوە، لە هەر کوێ کرێکاران بە پارتییایەتی و ڕامیاریی خۆشباوەڕ هەبن و لە دەوری پارتییەکان و ڕامیاران کۆببنەوە، لەوێ تێکۆشانی ئابووریی و کۆمەڵایەتیی و کولتووری و ڕۆشنبیریی ئەوان بەرەو ژێر سفر دەچێت ولە هەر کوێ چین و توێژە پڕۆلیتێرەکان بەگشتی و کرێکاران بەتایبەتی لە خۆڕێکخستنی سەربەخۆی کۆمەڵایەتیی و جەماوەریی و تێکۆشانی ئابووریی و کۆمەڵایەتیی و کولتووریی و ڕۆشنبیریی ڕووبنێن، لەوێ بازاری پارتییایەتی و ڕامیاران چۆڵ و شکستخواردووە. لەو بارەوە دەتوانین سەرنجی ئەو سەردەمانە بدەین، کە تێکۆشانی ئابووریی و کۆمەڵایەتیی و کولتووریی و ڕۆشنبیریی و خۆرێکخستنی کرێکاران لە هەڵکشاندایە، لەوێ چەپەکان گارەگارەی “پێویستبوونی پێکھێنانی پارتیی ڕابەر و تێکۆشانی ڕامیاریی” دەکەن و هیچ کەس بە کڵاوی ڕامیاریانەی ئەوان هیچ ناپێوێت ؛ سەردەمە درەوشاوەکانی سەدەی پانزە تاکو سەدەی بیست، باشترین نموونەن؛ ڕاپەڕینەکانی کۆمونەی پاریس ١٨٧١، ئۆکتۆبەری ١٩٠٥، ئاڵمانیا ١٩١٨-١٩١٩ ، ئێسپانیا ١٩٣٦-١٩٣٩، هەنگاریا ١٩٥٦، پۆڵۆنیا ١٩٧٩، ئەرژەنتین ١٩٩٩-٢٠٠٣، ….تد

“11 . …. ئەوە دەتوانێ خەباتی ئابوری وسیاسی چینی کرێکار و توێژە زەحمەتکێشەکان وا لێبکات ببنە خاوەنی هێزوتوانا وڕێکیان بخات لە

خەباتێکی سیاسی سەربەخۆ وکاریگەر بۆ ڕوخانی دەوڵەتی بۆرژوازی وپێکهێنانی حکومەتی کرێکاری تاکو دەست بەرێ بۆ شۆڕشە ئابوری وکۆمەڵایەتیەکەی … و هەنگاوبنێ بەرەو دامەزراندنی کۆمەڵگایەکی کۆمۆنیستی، ئازاد ویەکسان. “

ئەگەر کرێکاران چینێکی شۆڕشگێڕی ئاوان، کە ڕزگاری مرۆڤایەتی بە شۆڕش و ڕزگاری ئەوانەوە پەیوەستە، ئیدی چ پێویستیان بە پارتییەکی درووستکراو لەلایەن کۆمەڵێك وردە بۆرجوازی ئایدیۆلۆجیگەر هەیە؛ یان کرێکاران “دەبەنگن” و بە بێ ڕابەری وردە بۆرجوازی توانای شۆڕشیان “نییە”؛ یان پارتییەکەی وردە بۆرجوازی بۆ کۆنترۆڵکردنی توانا و شۆڕشگێڕیی کرێکارانە؟

ئەگەر کرێکاران توانای هۆشیی و ئاوەزیی شۆڕشکردنیان نەبێت، زۆر ئاساییە، کە وردە بۆرجوازی خێرخواز پارتییەک بۆ “کرێکارانی دەبەنگ” چێبکات و “لەڕێی یەزدان” کرێکاران “ڕزگاربکات”. ئەگەر کرێکاران ئەوەندە بە توانان و شۆڕشگێڕترین چین و ڕزگارکەری مرۆڤایەتین لە چەوسانەوە و کۆمەڵە بۆ کۆمونیزم دەگەیەنن، ئیدی گارەگاری “پێویستی هەبوونی پارتییەکی ڕامیار بۆ ڕزگارکردنی کرێکاران و بەرەوپێشبردنی شۆڕشی ئابووریی و کۆمەڵایەتیی ” بێجگە لە درۆ و دەلەسەی وردە بۆرجوازی لە پێناو بەدەسەڵاتگەیشتن و زاڵبوون بەسەر باڵەکانی دیکەی بۆرجوازی و بەهێزکردنی سەروەریی چینایەتی [دەوڵەت] لەژێر دەوجامەی “پرۆلیتاریا و کرێکاران و سۆشیالیزم”، هیچی دیکە نییە و نابێت. تکایە وەڵام “کرێکاران دەبەنگن” یان وردە بۆرجوازی لەژێر دەوجامەی کرێکاران خەریکی خۆگەیاندن تەختی سەروەریی و مشەخۆریی چینایەتییە؟

” 12 . ڕەوتە سۆشیالست وکۆمۆنیستەکان لە عێراقدا نەیانتوانیوە ئامرازێکی خەباتگێڕانە دابین بکەن بۆ چینی کرێکاروسیاسەتێکی سۆشیالستی کە پەیوەندیەکی فیعلی هەبێ بە خەباتی چینایەتی کرێکاری و گەشەپێدانی بخەنەروو . هەروەها لاوازی ڕەوتی سۆشیالستی لەناو چینی کرێکاردا بۆتە خاڵێکی لاوازی سەرەکی لەناو بزوتنەوەی چینی کرێکار ولە بوونی چەپ وبزوتنەوەی سۆشیالستی لەسەر ئاستی خودی کۆمەڵگەش . “

ڕەوتە “سۆشیالست وکۆمۆنیستەکان لە عێراق” کێن؟ ئایا داڕێژەرانی ئەو ڕاگەیاندنە بێجگە لە (حککع) بڕوایان بە سۆشیالیستیی و کۆمونیستبوونی هیچ ڕەوتێك هەبوو و هەبووە، تاکو ئێستا یەخەی ئەوان بگرێت؟ بێجگە لە خودی ڕاگەیێنەرانی ئەو ڕاگەیاندنە و ڕەوتی

“کۆمونیزمی کرێکاریی” و (حککع) کێ پاگەندەی ئاوا (زل و دەرەی وێرانەی) کردووە؛ ئایا بێجگە لە سەرانی (حککع) هیچ کەس هەبووە ڕێگر بێت؟

یەکێک لە تایبەتمەندییەکانی وردەبۆرجوازی ئەوەیە، کە هیچ بەرپرسیارییەکی مێژوویی لە ئەستۆناگرێت و کرێکاران و خەڵک بۆ مردن و قوربانیبوون بانگەوازدەکات و بەکوشتدەدات و ماندوو و نائومیدیان دەکات و کە دوکانە ڕامیارییەکەی بازاری نەما، دەچێت بەناوێکی دیکە دوکانێکی دیکەی ڕامیاریی ڕادەگەیێنێت و بۆ ئەوەی خەڵک خۆشباوەڕبکات، دەکەوێتە سەروگوێلاکی ئەوانەی پێش خۆی و بە هەموو شێوەیەک وردەکاریی کێبوونی ئەوانەی پێش خۆی دەرناخات و خۆی دەکاتە پاڵەوانی یەک شەوە و سنگ دەردەپەڕێنێت.

لەو کاتەوە (حککع) لەسەر بنەمای نووشتەی مەنسووری حیکمەت بۆ کرێکارانی عیراق نووسراوە، ڕاگەیێنەران و دامەزرێنەرانی “ڕێکخراوی ئەڵتەرنەتیقی کۆمۆنیستی له عێڕاق” لە ئاستی کۆمیتەی نێوەندی و نووسینگەی ڕامیاریی و کۆمیتەکانی خوارتر خەریکی لە ئاو کردنی نووشتەکەی مەنسووری حیکمەت’ن بۆ کرێکاران، کەچی لەنێو ڕاگەیان□ن□کەیان وەک ئەوەی تازە لە ئەستێرەی مەریخەوە هاتبن، خۆیان لە خراپکارییەکان و فریوکارییەکان و تێکدانەکان و پارچەپارچەکردنی ڕیزەکانی کرێکاران بەسەر کۆمەڵێك پارتیی لە یەکدی جیاوەبوو، نەبان دەکەن و هیچ ڕەخنەیەک لە چارەکە سەدەیەک (بیست و پێنج ساڵ) ڕابوردووی خۆیان وەک لیدەر و سەرۆک و سکرتێری پارتییەکانی “ڕەوته سۆشیالست و کۆمۆنیستەکان له عێڕاق” ناگرن و هیچ سووچێك لە ئەستۆناگرن. ئایا ئاوا کارێك لە ساختەچییەتی ڕامیاریی چیدیکە دەتوانێت پێناسەکەری بێت؛ بەگێلزانینی خەڵک و فێڵکردن و درۆکردن لەتەک خەڵک؟

” 13 . پێویستی بوونی نوێنەری سیاسی سۆشیالزمی زانستی کە دیدگاکەی لە مەنهەجی مارکسی وەرگرتبێ وپشتی بەستبێ بە مارکسیزم وەك مەنهەج وتیوری شۆڕشگێر، مەسەلەیەکی واقعی یە وزەروەرەتەکەی لە وەڵامدانەوە بە کێشەکانی کۆمەڵگاو ژیانەوە هاتوە. …. تریبیونێك ونوێنەرێك بۆ مارکسیزم وکۆمۆنیزمی پرۆلیتاری ڕەخنەگرلە ڕەوتە ڕیفۆرمیستەکان وسازشکاران وناسیۆنالیستە‌کان و”نیشتمانیەکان” کەبەناوی سۆشیالیزم وکۆمۆنیزمەوە دەدوێن . ئێمە پێمان وایە کە چەندین لەو ڕەوتانەی لە عێڕاقدا هەن بەردەوامی بە بوونیان دەدەن لە ڕێگای قسە کردن بەناوی سیاسەتی سۆشیالستی وبەناوی مارکسیەتەوە ، بەلام نەیانتوانیوە جوابگۆی پێکهێنانی ئامرازێکی خەباتکارانە بن

بەدەست چینی کرێکارەوە، ... ئێمە پێمان وایە ڕەوتەکەمان هەنگاوێکە بەڕاستای نوێنەرایەتی کردنی سیاسەتی کۆمۆنیستی شۆڕشگێڕ وسۆشیالزمی زانستی وئەزمونی مێژوویی چینی کرێکار لە عێڕاق وجیهان ".

پێش هەموو شت دێڕی یەکەمی ئەو خاڵە لەنێو پەیڕەوی نێوخۆیی هەموو گرووپێکی مارکسیستی هەیە، هەر ئاوا کە " بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ " سەرەتای هەموو بەشێکی قورئانە. بێجگە لەوە، هەر ئاوا هەموو گرووپە مارکیستەکان بە هەمان شێوەی ئەو ڕاگەیاندنەی “ڕێکخراوی ئەڵتەرنەتیڤی کۆمۆنیستی لە عێڕاق” هەموو گرووپ و پارتییە مارکیسیستییەکانی دیکە بە لادەر و ساختەچی دەناسێنەن. باشە، ئاوای دابنێین، کە هەموو گرووپەکانی پێش “ڕێکخراوی ئەڵتەرنەتیڤی کۆمۆنیستی لە عێڕاق” نامارکسیست-بوون و بە ئامانجی بەرجوازییانەیان خۆیان لەژێر دەوجامەی “مارکسیزم” حەشارداوە. باشە چ بەڵگە و بنەمایەک هەیە، کە گرووپی ناوبراو لە هەموو ئەوانەی پێش خۆی “لادەرتر” و خراپەکارتر و ساختەچیتر و بەرجوازییانەتر نەبێت؟ چۆن بڕوا بە کۆمەڵێ کەسێك/کەسانێك دەکرێت، کە بیست و پێنج ساڵە [چارەکە سەدەیەکە] لەنێو پارتییەک (حککع) کە دامەزراوی خۆیان بووە لەسەر ڕێچکەی مەنسووری حیکمەت و لەنێو ئەو پارتییە بکوژ و ببڕ هەر خۆیان بوون و هەموو “لادان” و بادان و خراپەکارییەکان و نەزانییەکان و کەچبینینەکان و “تەنگ-نەزەرییەکان” زادەی چالاکی و هۆش و ئاوەزی ئەوان خۆیان بووە؟

جیا لەوەی کە پارتیی و گرووپە ڕامیارییەکان ئامرازی کۆنتڕۆڵکردنی بزووتنەوەی کرێکارانن بۆ سەروەریی بەرجوازی، ئایا باشتر نەبوو، کە داڕێژەرانی ئەو ڕاگەیاندنە لەنێو پارتیی دایک بمێننەوە و لە بیست و پێنج ساڵ سەرکردە و هەمەکارەبوونی خۆیان ڕەخنە بگرن و ئەو شاکارانە ئەنجامبدەن، کە ئێستا لەڕێ بانگەوازییان بۆ دەکەن؟ ئەی جیاوازی ئەوەی لەنێو ئەو ڕاگەیاندنە بانگەوازی بۆ دەکرێت و ئەوەی پارتیی دایک و پارتییە جیاوەبوو و دەرکراوەکانی دیکە بانگەوازی بۆ دەکەن چییە و جیاوازییەکانیان چین؟ یان درووستکردنی پارتیی باشترین ئامرازە بۆ مسۆگەرکردنی مشەخۆریی و جەنگەکە بۆ ناوبانگخوازیی ئەندامانی کۆمیەتی نێوەندیی و نووسینگەی ڕامیاریی و ڕابەرەکەکانی خوارتر و چۆنیەتی دابەشکردنی بووجەی پارتییە، کە لەلایەن دەوڵەتانی بەرجوازی ئەوروپی و دەوڵەتی عیراق لەژێر زۆر ناوی جۆراوجۆرەوە بۆ ئەوان دابیندەکرێت؟

ئەرێ بەڕاست “سۆشیالیزمی زانستیی” چییە و نازانستیبوونی

سۆشیالیزمەکانی دیکە چییە؛ ئەگەر پاشکۆی “زانستی” وەک ئاوەڵناوێک بۆ سۆشیالیزم درووستبێت، چ بەڵگەیەک هەیە، کە سۆشیالیزمەکەی “ڕێکخراوی ئەڵتەرنەتیفی کۆمۆنیستی له عێڕاق” زانستیی بێت؟ ئایا پاشکۆی “زانستیی” ئاوەڵناوێکی خەڵەتێرانە نییە بۆ پاساودانی سێکتاریزمی پارتیی؟

ئەگەر سۆشیالیزم و ک□م□نیزم سیستەمی کۆمەڵی ناچینایەتی بن، ئیدی لە چەمکە داتاشراوە ئاید□ل□جییەکانی “سۆشیالیزمی زانستی” و “سۆشیالیزمی شۆڕشگێڕ” و”سۆشیالیزمی بۆرجوازی” پووووچتر و تەرسەقولتر چی هەیە؟ سۆشیالیزم یان نییە، یان سیستەمی کۆمەڵی ناچینایەتییە و هەر هەوڵێکیش بۆ گ□یشتن بە کۆمەڵی ناچینایەتی [نەک دەوڵەت و حکومەت بەناوی سۆشیالیزم]، هەوڵێکی شۆرشگێڕانەیە و نە کۆنەپەرستیی دارای سۆشیالیزمە و نە بۆرجوازی خوازیاری سۆشیالیزمە، تاکو ئاوەڵناوەکانی “زانستیی” و”شۆڕشگێڕ” و “بۆرجوازیی” لەدوای سۆشیالیزم ڕیزبکرێن. داتاشی ئەو چەمکانە وردەبۆرجوازییە، کە هەردەم بۆ پاساودانی شکستەکانی خۆی پەنای بۆ داتاشینی چەمکێکی دیکە بردووە، تاکو سەرنجی سۆشیالیستخوازان لەسەر هۆکاری شکستەکان لابدات و بە دێوجامەیەکی دیکە ئەوان فریوبداتەوە. نە بەڵگەیەک بۆ سۆشیالیست-بوونی بۆرجوازی هەیە و نە بەڵگەیەک بۆ “ناشۆڕشگ□□بوون و نازانستیی” سۆشیالیزم هەیە و نە بۆرجوازی و ناشۆڕشگێڕان و کۆنەپەرستان سۆشیالیزمیان هەیە و نە خوازیاری سۆشیالیزمیش دەبن. ئایا لە ئاوا بارێکدا بێجگە لە جادووگەریی ڕامیاریی لە خەڵک بۆ فریودانەوەی بەناوێکی دیکە، پاشکۆکردنی ئاوەڵناوەکانی “زانستیی” و “شۆڕشگێڕ” و “بۆرجوازی” و “فیئۆداڵیی” و …تد هیچ پێداویستی و بنەمایەکی مێژوویی و ئابووریی و کۆمەڵایت□تیی و ڕۆشنبیریی و کولتووریی نییە؛ تەنیا تەرسەقولبێژیی وردەبۆرجوازین و بەس. ئەگەر سۆشیالیزم و ک□م□نیزم هەبن و دژی فێئۆدالیزم و کۆنەپەرستیی و بۆرجوازیی نەبن و هی ئەو ڕەوتانە بن، ئەوا یان سۆشیالیزم و ک□م□نیزم ئەفسانەبافی و تەرسەقولبێژیی ڕامیارانن، یان درۆیەکی پیرۆزکراوی وردەبۆرجوازی!

سۆشیالیزم / ک□م□نیزم دەقیی تەورات و ئینجیل و قورئان نییە، تاکو هەر کەسە بە ئارەزووی خۆی لێکدانەوەی بۆ بکات و ناوی ئەو کەسە هەڵبگرێت. بیرۆکەی سۆشیالیزم/ک□م□نیزم لەنێوبردنی کۆمەڵی چینایەتی و ڕۆنانی کۆمەڵێکی ناچینایەتییە. ئایا کەسی کۆنەپەرست، فیئۆدال و بۆرجوازی دەتوانێت هەڵگری ئاوا بیرۆکەیە بێت، یان هیچ کات کۆنەپەرستان و فیئۆداڵان و بۆرجوایان خوازیاری کۆمەڵی

ناچینایەتی بوون، تاکو سۆشیالیزم بۆ خۆجیاکردنەوە پێویستی بە پاشکۆکردنی ئاوەڵناوەکانی "زانستی" و "نازانستیی" و "فیئۆداڵیی" و "جوتیاریی" و "شۆڕشگێڕ" و "ناشۆڕشگێڕ" و بۆرجوازیی و "کرێکاریی و پرۆلیتێری" هەبێت؟

جیا لەوەی کە هیچ گرووپ و پارتییەکی ڕامیار ناتوانێت سۆشیالیستی/ کۆمونیستی [ناچینایەتی] بێت، چونکە پێکهاتەی ڕامیاریی بەخۆی پێکهاتەیەکی چینایەتیی و کەپیکراوی پێکهاتەی کۆمەڵەی چینایەتییە. ئەگەر ئاواى لەبەرچاو بگرین، کە ئەگەری سۆشیالیستبوون و شۆڕشگێڕبوونی یەکەیەك یان چەند دانەیەک لە دەرزەنە پارتییە "کۆمونیستەکان" هەیە، ئەمەی پرۆلیتێری "نەزان و دەبەنگ" چۆن بزانین، کە کامەیان "زانستیی" و "شۆڕشگێڕ" و "کرێکاری و پرۆلیتێریی"یە، لە کاتێکدا پەیڕەو و بەرنامە و پاگەندەی هەموویان لەم سەر تاکو ئەو سەری جیهان هەر یەکە و تەنیا پاش و پێشی ڕستە و بڕگەکان و جیاواز داڕشتنی دەقەکان جیاوازی هەیە و تەنانەت ئەگەر لە تەک پەیڕەوی پارتییە دەستە ڕاستەکان بەراوردییان بکەین، بێجگە لە چەند سوێندخواردنەکی ئایدیلۆجیی بە "مارکسیزم"، جیاوززییەکی ئەوتۆی ئامانجیی و ستراتیجیی نابیندرێت؟

"14 . خەباتی کرێکاری بە ڕووی سەرمایە پەیوەندی هەیە بەژیانی چینی کرێکار وڕوبەڕوبوونەوەی ڕۆژانەی دژ بە چەوسانەوە "

ئەو خاڵە، نە لێکدانەوەیە، نە دۆزینەوەی پێکهاتەیە، نە بنەمای کار و چالاکییە، نە ئامانجە. وەک ئەوەیە، بنووسیت: منداڵ بە گەورەبوونی پیر-دەبێت. نە سەلماندی گەرەکە و نە داهێنان و نە دۆزینەوەی نەزانراوەکە. ئەگەر ئەوە "زانستیی"بوونی "سۆشیالیزم"ەکەی "ڕابەرانی بزووتنەوەی کۆمونیستی بێت، هەزار سڵاوات لە نەزانیی خۆم.

"15 . بزوتنەوەی کۆمۆنیستی وحزبەکەی، لە دیدگای ئێمەوە ، بابەتێکی کۆمەڵایەتی چینایەتیە وبەشێکە لە دینامیزمی کێشمەکێشی چینایەتی وسیاسی وکۆمەڵایەتی وفکری لە کۆمەڵگادا. بۆیە ئێمە نە فیرقەیەکی حزبی ونە فیرقەیەکی فکری سیاسی وئایدیۆلۆژی بێخەوش ودابڕاو لەکۆمەڵگا نین کە بەدوای خاوێنی فکری وتیوریدا بگەڕێین. .... وەحزبی کۆمۆنیستی پرۆلیتاری حزبێکە پەیوەستە بەم بزوتنەوەیە و سەربەخۆیی چینی کرێکار لە ڕوی سیاسی ئەنجام دەدا و شۆڕشی کۆمەڵایەتی چینی کرێکار ڕێکدەخا و ڕابەری دەکا بەرەو سەرکەوتن.

کۆمۆنیزم ڕەخنەی فیعلی کرێکارە بەدژی سەرمایەداری وەبەم مانایە شتێك نیە جگە لە ڕەوتێکی سیاسی وفکری، دیاریکراوی جیاواز لە رەوتەکانی تر، کە سەر بە چینی کرێکار و ڕەخنەی فیعلی ئەوە لە سەرمایەداری وەك سیستەم□کی چینایەتی ناکۆك ودژبەیەك . “

گەلۆ ئەرێ دارێژەرانی ئەو ڕاگەیاندنە بەخۆیان دەزانن چی دەڵێن و چۆن ئەو پارادۆکسانە لەیەکدی گرێدەدەنەوە؟ ئەگەر پارتیی “کۆمونیست” بابەتێکی کۆمەڵایەتییە، ئەی گارە گاری بیست و پێنج ساڵی ڕابوردووی سەرانی (حککع) کە بەشێک لە ئەوان هەر هەمان داڕێژەرانی ئەو ڕاگەیاندنەکەی “ڕێکخراوی ئەڵتەرنەتیڤی کۆمۆنیستی له عێڕاق” دەبن، لەپێناو چی بووە؟ ئەگەر پارتیی کۆمونیست بەخۆی بابەتێکی کۆمەڵایەتییە؛ ئایا دەکرێت شتێک بەخۆی بابەتێکی کۆمەڵایەیتی بێت، بەڵام پێویستی بە کۆمەڵایەتیبوونەوە هەبێت؛ بۆچی توانای نییە، کە لەنێوەندی ناڕەزایەتی و بزووتنەوە کۆمەڵایەتییەکان سەرهەڵبدات؟

ئەوە زۆر گرنگە، کە ڕابەرانی “پڕۆلیتاریا” نائاگایانە بەخۆیان ئەوە دەسەلمێنن، کە ئەوان “ فیرقەیەکی حزبی و فیرقەیەکی فکری سیاسی وئایدۆلۆژی خەوشداری ودا بڕاو لەکۆمەڵگا” هەن، ئیدی کۆمەڵایەتیبوونی پارتییەکەیان چۆن دەسەلمێنن؟ ئەگەر پارتییەکەی ئەوان کرێکاران بە “دەسەپاچە و گێل ونەزان و ناتوانا” نازانن، ئیدی چینی کرێکار و ش□ش□ کۆمەڵایەتییەکەی چینی کرێکار چ پێویستییەکی بە دەستەبژێرێکی وردەبۆرجوازی ڕامیار لە دەرەوەی خۆی هەیە، تاکو وەک خێرخوازێك بێت و کرێکاران وەک ڕانەمەڕ بەرەو بەهەشتەی “پارتیی رابەر” بەرخۆی بدات؟ ئەگەر کۆمونیزم ڕەخنەی کردەیی کرێکارە لە سەرمایەداریی، ئیدی چۆن دەکرێت و دەتوانرێت “کۆمونیزمی فیئۆداڵی و بۆرجوازیی” بوونی هەبێت؟

درێژەی هەیە …[بەشی دووەم]

---

* هەڵبەتە من بڕوای تەواوم بە ڕۆڵی بنەڕەتیی و چارەنووسازی کرێکارانی هوشیار و شۆڕشخواز هەیە، بەڵام بە هوشیاریی و پێشڕەویی خود کرێکاران نەک ڕابەریی وردەبۆرجوازیی خۆ-بە-فریاد□س-زان
/http://fullreels.com/ru/video/Wnu-EFh8SL0

** لینکی پەڕتووکی مێزگردی پێداچوونەوە و هەڵسەنگاندنی ڕێکخراوی یەکێتی بێکاران لە کوردستان، (ئەزموونی خەبانی جەماوەریی ساڵانی ١٩٩٢ تا ١٩٩٨) https://bekaran.wordpress.com/2013/08/30

*** لینکی دەقی ڕاگەیاندنی باڵێکی سەرکردایەتی (حککع) بەناوی
“ڕێکخراوی ئەڵتەرنەتیقی کۆمۆنیستی له عێڕاق”
http://www.hawpshti.com/ku/?p=19187